

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átveve:

Egész évre . . . 8 frt — kr.

Negyedévre . . . 2 — —

Helyben házhoz hordva:

Egész évre . . . 10 frt — kr.

Negyedévre . . . 2 frt 50 kr.

Vidékre postán szállítva:

Egész évre . . . 12 frt — kr.

Negyedévre . . . 3 — —

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap a hétfői és ünnep utáni napok kivételével

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Apáczka u. 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 4 kr.

NAGYVÁRAD, február 28.

Unsinn!

A magyar ember akkor bucsuzik el a józan esztétől, mikor előnti az epe, a »Pester Lloyd« pedig ilyenkor talál rá. Különbösen igen ritkán haragszik. Két éve haragudott egyszer.

Akkor Bánffy a választásoknál megszorította a Tisza-klikket és a főrendiházba a Lloydon tul keresett zsidó tagot Bródi Zsigmond személyében. Revánsul a trónbeszédet kritizálta meg a német felhivatalos haragjában — és igen helyesen írt. Bánffy sokáig nem tudott józian aludni azután.

Most megint dühbe borult a Lloyd a napokban, mert harmadszor is elítélték Dreyfust a Zola háta megett. Keserveit egy vezércikkbe szorította, onnan halasztuk ki mai cikkünk czimét. »Mehrheit ist der Unsinn! — írja a Lloyd, — Verstand ist stets nur bei Wenigen gewesen.« Igaza van, bár nem tudjuk levonja-e a Lloyd a konsekvenciát és ki lép-e a többségből, vagy elutasítja a »Verstand«-dal bíró kisebbséggel továbbra is a közösséget!?

Bizony! hogy a többség nem mindig képviseli a nemzetet, azt nagyon könnyű belátni, különösen, ha milliókat érő leplezések nyitják fel a szemünket.

Forduljunk csak el egy perczre Párisból, hová a Lloyd czéloz és nézünk szét itthon!

Két esetben nagy fontossága a több-

ség; a közvélemény többsége és a törvényhozás többsége. Vagy ami már teljesen egyre megy a sajtó és parlamenti többség.

Nagy dolog az ha a független, szabad sajtó többsége áll egy ügy mellé; a presszionált sajtó szava — semmi.

Van-e szabad sajtónk?

Nem régiben nyíltan traktálták, hogy egy konzorcium össze vásárolt egy csomó lapot, minden féle pártállásból. Napirendre tértünk felette.

A kormány hatalmas szubvenziókkal tart fenn lapokat, politikai irányt diktál nekik és rátukmálja azokat a községek és hivatalnokok nyakára. Ezt is tudjuk.

Most a Dreyfus ügynél bámulva látjuk, hogy a kormányon kívül még más erősebb hatalom is van, mely irányítja a sajtót, — bámulatos erővel és leplezetlen önérdékből.

Mi marad hát lapjaikból független, szabad sajtónak?

S ha ezeknek a lapoknak többsége, a kommandóra dolgozik, van-e sulya a többségnek?

Mehrheit ist der Unsinn! Verstand ist stets nur bei Wenigen gewesen.

Aki a szabad sajtóért lelkesül, ne dikciózék, ne a cenzurától féltse, hanem tisztítsa meg a klikk és rebach újságoktól.

Melyek azok? Most könnyű megismerni.

A parlamenti többség ugyan így néz ki.

Mindnyájan ismerjük azt a ciniz-

must, melylyel a választói lajstromokat szokták össze állítani. Eléggé illusztrálja e műveletet, hogy évenként ezekkel kevesebb lesz a választó — és nem a kormánypártiak fogynak. E miatt már nem is reklamálunk.

Minden választásnál olvassuk, hogy hány szavazatot vetettek vissza, azok közül, kiket a lajstromból nem lehetett kihagyni, sőt sokszor egész községek nem jutnak az urnához. És ismét sajátságos, hogy ilyesmi sem a kormánypárti voksokkal esik meg. Emiatt sem reklamálunk, de nem is volna jó, mert olyankor könnyen repül ki válaszul a csendőr golyó.

Azt is hallottuk, hogy sok, nagyon sok pénz ömlik szét az országban választáskor és sajátságos ez mindig a kormánypárti voksok közé gurul. Ez is régi jog szokás.

Aztán összeül a képviselőház. Két, háromszáz ember képezi a többséget, alig egy-két ember az ellenzéket.

Hogyan is mondja a Lloyd, mikor mérges és gondolkozik? Mehrheit ist der Unsinn. Verstand ist stets nur bei Wenigen gewesen!

Szégyenletes munkát végez tehát az, aki beakarja kötni a nemzet szemét és a sajtó többségét ilyen viszonyok között, mint a közvélemény megnyilatkozását tünteti fel, a parlamenti többséget pedig, mint szent és sérthetetlen jog és igazság alapot.

Micsoda kétszínűség nálunk védeni azt, amit támadnak Franciaországban? Minden csak »Unsinn«, ha hiányzik

A „TISZANTÚL“ TARCZAJA.

A honvéd.

Irtá: Radványi Aladár.

Lobog a tábornok, felgomolyog füstje,
Nabarnított arcu honvédek körül,
S mintha mind megannyi sok kísértet járna,
Vérvörösbe játszik arcuk a nagy lángba!
Köztük egy fogoly is. Czifra ruházatja,
Hogy oláh tribun volt, messziről mutatja.
Hallgatnak. Csak néha török meg a csendet,
Mikor a tüzre új, száraz galyat vetnek,
S a nagy köpenyegbe állig behuzódva
Körbe heverésznek tarka-barka sorba!

Szól az egyik legény: »Szegény anyám! vajjon
Tudja-e, hol vagyok, hányadik nagy harczon?
Felsőhajt a másik: Hát az én rózsámat
Vajjon ki tépte le már eddig magának?
A harmadik félti tehetetlen apját,
Negyedik fölserdült szép hűgát a Pannát.
Csak egy ül hallgatók bámulva a tűzbe.

»Mit bámulsz úgy pajtás?« — szól egy tréfát üzve —
»Ég az a tűz úgy is, hogyha te nem nézed!«

A honvéd nem felel.

»Mond hát mi lelt téged

Hogy úgy ülsz köztünk, mint savanyu uborka!
Legalább mártsd bele a nyelved a borba!
Sem szólni, sem inni, az ördög sem látott
Ilyen anyámasszony-kedvű katonákat.
»Hagyj el most, czimbora! Holnapra gondolkod,
Holnap a csatában meleg lesz a dolog;
Félek, ott maradok.«

»Mit, félsz a haláltól?

Magyar vagy s mégis félsz az osztrák puskától?«

»Ki meri mondani? Semmitől sem félttem,
De még most élnem kell, igen élnem, élnem,
S bár a világ végén, de föl kell találnom,
A ki meggyilkolta serdülő szép lányom,
Daliás fiamat. — Egy csöndes éjszaka
Ránk tört az oláhok vérengző csapata;
Fiamat, lányomat s engem megkötözve
Odavetettek az ajtóküszöbre.
Mindent elraboltak. Sok becses emléket.

Összeharásoltak. Oh, a szívem vérzett
Némelyik láttára, de türtem, hallgattam.
Aztán megindultak rendetlen csapatban.
Mikor a vezérük a küszöbhez ére,
Ránk kiáltott: »Félre ott az utból félre!«

Megkötött tagokkal, hogy mozdultunk volna?
Magsuhant akkor a kaszája villogva
S két szép gyermekemet előttem megölte.
De mikor lehajolt, hogy őket ellökje,
Nem küzdhettem már le felforró véretem
S karjába haraptam. Vértől ittasultan
Reám is lesujtott, de én felgyógyultam.
Hanem az ő sebét, oh Istenem, e jel
Csak ezt vezesd elém, hogy a hitvány ordast.
Én adhassem át a mélységes poklokknak!«

És az oláh fogoly odarogy reszketve;
Jobb karján piroslik két fogsor sebhelyje.
»Irgalom!«

A honvéd tűzben forgó szemmel
Fegyverhez kap, aztán sötét tekintettel
A vonaglóra néz s karját lebecsátja.
»Menj Isten hírével!«

S újra néz a lángba.

FELHÍVÁS!

Telephon összeköttetés!

A t. közönségnek érdekében van úgy az *olcsóság* mint a *legújabb divat tekintetében* szükséglete beszerzése előtt a tavaszi újdonságokat *kalapok, nyakkendő és cipőkben*

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

REICHARD

áruházában megtekinteni
Nagyvárad Fő-utca, Orsolya-zárda épület.

az erkölcsi alap. Ha pedig a többségnél hiányzik, az már nem is Unsinn, de korrupció,

Ne menjenek a mi felbuzdultliberális kötött marschutájú lapjaink francia országba, hanem ha már felbuzdulásukban megértették, hogy erkölcsi alap nélkül Unsinn a többség, hát vágjanak neki itthon és ugraszszák szét, hadd jöjjön az a kisebbség, melynél Verstand ist stets gewesen.

Minél több ilyen őszinte vallomást — még ha németül is.

P—y.

Hogy lesz a többségből kisebbség?

Az 1896-iki választások alkalmával Zalamegyének alsólendvai kerülete 700 szótöbbséggel Dr. Marsovszky Endre néppárti jelöltet választotta meg Mandel Pál kormánypárti jelölt ellenében. Daczára a rengeteg többségnek Mandel megtámadta Marsovszky mandátumát. Az igazoló bizottságnak másfél év kellett hozzá, míg meghozta ítéletét, melylyel Marsovszky mandátumát daczára a 700 főnyi többségnek megsemmisítette.

E másfél év alatt újra össze kellett állítani a szavazók lajstromát. Elképzelhetetlen, mi történt a szerencsétlen kerületben, micsoda lsten csapása látogatta meg lakóit, — elég az, hogy 400 fővel megapadt a választók listája. Magától érthető dolog, hogy a kihagyott választók Marsovszky táborához tartoztak.

E másfél év alatt sok más egyéb is történt. Mandel pártja minden eszközt és minden alkalmat felhasznált a választás előkészítésére.

Szombaton ment végbe a választás, mely csak éjfélkor ért véget s így a végeredményről nem tudósíthattuk olvasóinkat. Ez a végeredmény pedig lefűzi a matematikát és megmutatja, hogy a kisebbség is lehet többség. A 2600 választó közül 2332 szavazott le. Mandelnek 1210 szavazatával szemben Marsovszky 1122 szavazatot kapott s így a mandátum Mandelé lett. Drága mandátum. Az Alkotmány szerint több, mint 80,000 frtba került.

Marsovszkyban az országgyűlési néppárt egyik rokonszenves, ügyes tagját veszítette el.

Miniszteri rendelet a szociálisták ellen.

A hivatalos lap vasárnapi számában egy belügyminiszteri körrendelet van, melyet mult hó 26-án bocsátottak ki a szabályszerűleg meg nem alakított vagy hatóságilag felosztatott egyesületek tárgyában.

A körrendelet szó szerint így hangzik:

1875. évi május 2-án 1508. eln. szám alatt kelt belügyminiszteri körrendelet értelmében mindennemű egyesület megalakulása előtt köteles alapszabály tervezetét illetékes törvényhatósága utján a kir. kormányhoz felterjeszteni. Ha az ilyen felterjesztett alapszabálytervezetre 40 nap lefolyása alatt határozat nem hozott vagy észrevétel nem tétetett, az egyesület működését ideiglenesen megkezdheti ugyan, azonban véglegesen csak akkor alakulhat meg ha alapszabályai a kir. kormány láttozásával ellátottak.

Hogy ezen rendelet határozmányainak érvény legyen szerezhető, az 1879: XL. t. cikk 1 §. alapján valamely egyesületnek a fentemlített szabályok ellenére való alakulását illetőleg alakítását, az ekkép alakult vagy szabályszerűen létrejött, de jogérvényes határozattal felosztatott vagy felfüggesztett egyesület vezetésében, gyűléseiben vagy bármiféle működésében való részvételt kihágásnak minősítem és 15 napig terjedhető elzárással és 100 frtig terjedhető pénzbüntetéssel rendelem büntetni.

Erről a törvényhatóságot tudomás, mihez tartás és további megfelelő intézkedés végett értesítem.

Budapesten, 1898. évi február hó 26-án.

Perczel, s. k.

A rendelet világosan érthető intencziója az, hogy a mindenféle meg nem engedett, vagy félig meddig titkos gyülekezetek számát apassza, tagjaikat szétugrassza és különösen a gombaként termő különféle szociális egyesületeket virágzásukban megakassza.

Mert ezek az egyesületek — azon az alapon, hogy a miniszteri jóváhagyás késett — ülést ülés után tartották, sőt még akkor sem szüntették be gyülekezéseiket, mikor felterjesztett alapszabályaik jóváhagyás nélkül érkeztek vissza a belügyminisztertől.

ORSZAGGYULES.

A képviselőház ülése.

Budapest, február 28.

Berzeviczy Albert elnök bemutatta Mandel Pál mandátumát s jelenti, hogy Perczel miniszter elfoglaltsága miatt nem válaszolhat a csacjai vérengzés dolgában beadott interpellációkra.

A cenzura.

A napirendhez Mócsy Antal szólott először. Fejtegette, hogy az igazságügyminiszternek a sajtószabadság adminisztratív üldözésére kiadott rendelete immár fölöslegessé tette a sajtóbírószágot, mert a rendelet alapján lefoglalják az újságokat a terjesztés előtt. Szemére lobbantja a kormánynak, hogy a szociálista izgatások törvényes akadályozása tekintetében vétkes mulasztást követett el, de arra volt gondja, hogy minden »heccez-káplánt« vérig üldözzön, az esküdtszék elé állítson.

Pénzen vásárolt kitüntetések.

Mért nem zuditott sajtóper annak idején a Budapesti Hirlap s legújabbán a Hazánk ellen, melyek a pénzen vásárolt kitüntetési eseteket sorolják fel?

Elnök: Figyelmeztetem a képviselő urat, hogy ez nem tartozik az igazságügyi költségvetéshez.

Olay Lajos: Világosságot kérünk.

Mócsy: A miniszterelnöknek nyilatkozni kell. Ha valótlan a Hazánk tegnapi cikke: pörölje be; ha való: hagyja oda helyét. (Derültség jobbról.) A kormány pogányságának egy krajczárt se szavaz meg. (Tetszés a néppárton.)

Széchenyi József (volt törvényhatósági elnök) azt fejtegeti (eleinte hallgatóság nélkül), hogy az igazságügy mily magas színvonalra emelkedett, majd Zombor városa és Bácsmegeye igazságügyi állapotairól szól.

Olay Lajos, akire Széchenyi beszédében célzott, személyes kérdésben mondott rá választ.

A sajtószabadság korlátozása.

Györy Elek: Elalélt közvéleménnyel állunk szemben, a mely még három millió haláltára se mozdul meg. Természetes ilyenkor az ellenzék harszoni kedvének elmulása. De mégis föl kell szólalnia, mert az igazságügyminiszter olyan fejtegetéssel jött a parlament elő, hogy sajtókorlátozásra kiadott rendeletében foglalt cenzurális intézkedés benne van a 48-as sajtótörvényben s az adminisztratív üldözésre vonatkozó jog is benne foglaltatik a 48-as törvényben. Ez a legmegdöbbentőbb tévedés. Vaj-

Ilihez.

Irta: Thury László.

A neheztelés szomorú árnya fut végig arcodon. Pedig nem bókolkok, amit te nem szeretsz; igazat mondom. Szép vagy, nagyon szép. Fehér, rózsaszín árnyalatu arcod üde, mint a fehér rózsza kifésülő, harmatos szirma, összeugró hajad szála csillogók, mint az aranyárga nyers selyem, szemed kékje tiszta, mint a nap sugarában ragyogó tavaszi égboltozat.

Kérded, hogy honnan tudom, hiszen sohasem mertem rád fel sem tekinteni?

Láttam, — mikor nem voltál előttem. Látom mindig, nappal-éjjel. Látlak, ha a hervadó természet ölen járok, látlak, ha kis szobám néma sötétsége vesz körül. Látlak mindenütt, — álmomban, mikor megjelenesz előttem a szépség, a kedvesség ragyogó köntösébe burkolva.

De hiszen akkor nagyon szeretlek, gondolod ugy-e magadban?

Igen szeretlek az én titkolódzó, egyszerűnek látszó szívem lángoló hevével, de ezt nem tudod meg, — talán soha. Látod, ismerlek én jól. Ha bevallanám rajongó szerelmemet, a szomorú mosoly ismét megjelenne arcodon, s lassu, mély hangoddal ezt mondanád nekem:

»Paczikám, ne tégy te is szomoruvá, mint annyian mások; látod te oly fiatal vagy még, eredj másfelé, s találni fogsz jobbat is, szebbet

is nálamnál. Én már idős vagyok hozzád. Hagyj fel a képzelődő, gyermekes gondolatokkal, s hagyj engem tovább is érzéstelenül, örömtelenül haladni az elfutó ifjúság végső napjai felé. Ugy-e megteszed, Paczikám?»

Ugy-e eltaláltam a gondolatodat s fájó, szomorú szívvel bár, úgy teszek, amint kívánod. De mégsem egészen. Nem ostromollak lángoló szavakkal, nem nézek rád szeretettől csillogó szemekkel; gondold, hogy érzéstelen vagyok, hogy nem tartalak szépnek, kedvesnek, hogy hidegen hagynak csengő szavaid! Nem leszek önző, szenvedjek inkább én, csak te neked ne okozzak fájdalmat. Szívem fájdalma elmúlik, ha látom, hogy arcodon az öröm mosolygó derüje fut végig. S megszerzem ezt neked egy szál virággal, a mely a kedvenced, egy ötlettel, a mely jó kedvre hangol. Az a jó, szép nekem, a mi neked az, az szerezhető, a mi neked. Együtt érzek, együtt örülök és busulok veled, anélkül, hogy tudnád. Utánzóddá szegődtem, a nélkül, hogy észrevennéd. Én már nem létezem, csak a testem az enyém, a lelkem, a mely él és érez, az a tiéd. . . .

* * *

Bús, szomorító harangzúgás hallatszik valamerről. Arról, a hol a nap gyöngye sugara igyekszik áttörni a hideg levegőn. Bejárja a néptelen utcákat, házakat, behatol hozzám is, s leverődik gondolkodó lelkemre. Mintha a mult rózsás emlékeit vinné tovább, messze

északra, a hová már nem ér el a napsugár, a hó, jégszikla és örök sötétség honába; ott elenyészik, s a lelkem ott marad egyedül, magánosan a hideg, fagyos pusztaságban.

A kopasz ágon megreszket a fagyos levél; benn az ablaközben búcsú csókját lopja az elgyengült napsugár az alig kifejtett bimbóra. . .

Eszembe jutottál ismét drága Ilin. Olyan vagy te is, mint az a szegény rózsabimbó a jégvirágos ablaküveg mögött. Az sem pattanhat fel, hiszen nem érezte még a napsugár izzó hevét; a te szived sem nyilhatott meg, nem érezte még az igaz szerelem izzó szenvedélyét. Sorsod üldöz. Szép vagy, jó vagy s mégis örömtelen lassu léptekkel haladsz az elmulás felé. Ha nem volnál olyan jó, olyan szerény, mindjárt észrevennének; kacérság, vig kedv. kacaj, könnyelműség kell ma a világnak. És te inkább lemondasz minden örömről, de lelked tisztán marad, mint a frissen lehullt hó. Diesérnek mindenfelé, elmondják, hogy boldog lenne, aki bírhatna, de nem mernek közeledni. Van valami a tekintetében, a mi eszibe juttatja a közeledőknek hibáikat s menekülnek előle. . . .

* * *

Csak én nem félek tőled. Ismerlek és bámullak. Nem árurom el, de féltékenyen őrködöm feletted; jaj annak, a ki romlott megmételvezett lelkével hozzád mer közeledni. A mit te meg nem látsz nemed gyakorlatlan szemével, meg-

jon azt a szocializmust akarja-e megakadályozni a kormány, melyet még néhány hónap előtt felhasználta, hogy megrontsa a függetlenségi párt gyűlését, melyet az önálló vármegye érdekben akart tartani?

A miniszter elcsavarta a törvény helyes értelmét. Szabad-e az adminisztrációt üldözésre használni, mikor arra a törvényhozás semmi hatalmat nem ad. A belügyminiszter rendeletet bocsát ki, melyben megsemmisíti a gyűlés jogát, az igazságügyminiszter ez ellen mit se tesz. Az 1848: III. t.-cz. felelőssé teszi a minisztert, ha az alkotmány biztosítékát sértő intézkedéseket tesz. Vád alá helyezést rendel ilyenkor a 48-as törvény. (Tetszés a szélsőbalon). *Miképp fér a liberális fogalmához a cenzúra?* Elmond egy indiai mesét. (Halljuk!)

Volt egy indus bölcs, aki mindenfelé terjesztette a világosságot varázslámpájával. Ez a varázslámpa most a sajtószabadság. Az egyik *maharadzsza* így szólt:

— Terjeszd a világosságot, bölcs, de ki ne merj mozdulni a házadból.

Ekkor jött a *másik maharadzsza* (Bánffy a terembe lép, derűtlenség), az oda állított a bölcs ajtaja elé két katonát és mikor a bölcs az ajtóban a lámpással megjelent, ezek levágták a fejét. Ilyen a kormány eljárása is.

Bizonyítja ezután, hogy a 48-as törvényekbe semmiképp se magyarázható bele az előleges cenzúra, a lapokat az esküdtsek ítélete előtt lefoglalni nem szabad.

Beszéde végén ama reményének ad kifejezést, hogy a miniszterekben van annyi jóakarat, hogy segítenek a bajon. (Zajos közbekiáltások a szélsőbalon: Dehogyan van! Csökönnyösek!) Hogy ha pedig nincs, viseljék ők a felelősséget a 48-as törvényekben biztosított közszabadságok megsemmisítéséért. A költségvetést nem fogadja el. (Hosszas éljenzés a szélsőbalon).

Öt percz szünet.

Szünet után *Emmer* hat javaslatot adott be a végleges sajtótörvény megismerésére nézve.

Az ülés végén *Kossuth* és *Fichler* nyújtottak be interpellációt. Ez utóbbi a *rendőri brutalitások* dolgában a következő kérdéseket intézte a belügyminiszterhez:

1. Van-e tudomása a belügyminiszter urnak arról, hogy a budapesti államrendőrség tisztikarában nagy mérvű elkeseredés uralkodik a legutóbbi időben elkövetett tulkapások, tapintatlanságok, s önkénykedések miatt, s az ezek nyomán az egész intézmény ellen a közönség körében fellépett ellenszenv minden téren való megnyilatkozás miatt.

2. Van-e tudomása a miniszter urnak arról, hogy ép e sajnálatos körülményből kifolyólag a

látja az én féltékenységem. Beárulja a hibákat, lerántja a hazug álarczot, megmutatja képzeltől lelkednek a jövő boldogtalanság visszariasztó képeit.

Kutatok, keresek folyton, hogy ki lenne hozzád méltó a kibem nem csalódnál, a ki boldogságot tudna neked nyújtani, aki virággal szórna be életed ösvényét, s édenre varázsolná a hozzád eddig oly mostoha földet.

Nem találok reá. Szívem tépelődik, küzd, mert meg kell lennie, a mit kintűzött maga elé, — te érted.

* * *

Fényes napsugár villan be az ablakon. A szomorú rózsza ágacska mintha felelevenednék a vakító aranyos fényözönben. Az ajtó feltáru, s világosság, elevenség árad szét a kis szoba sötét butorain. Az újra éledő természet illata tödul be, repdeső örömet a madár vidám csattogása hallatszik kívülről. Öröm, élet, boldogság mindenfelé.

Ilin, drága Ilin, ugy-e megbocsátod nekem életem első önzését. Nem bírom tovább, ki kell mondanom, meg kell tudnod, hogy én vagyok az, a ki téged megérdemellek; a ki tudja mi a fáj és mi szerezt örömet a te gyöngéd lelkednek, a ki boldoggá fog tenni az egész életre.

Vártam, türtem évekig, hátha jön egy érdemesebb. Nem jött, nem jöhet, nincs.

Ilin, ugy-e megbocsátod önzésemet?

rendőrség tisztikara immár csak legszükségesebb esetekben használja előirt egyenruháját, meg akarván önmagát egyézt kimélni a közönség ellenszenvének esetleges nyilvánulásaitól, de másrészt főleg azért, mert mind legnagyobb részt önzétes férfiak, maguk is szögyenylik, hogy az utóbbi időben előfordult mindig ugyanazon névhez fűződő országos botrányok daczára az illető tisztviselőnél még mindig újabb és újabb tapintatlanságok és botrányok támadnak.

3. Ha nincs tudomása ezekről a viszonyokról, a belügyminiszter ur hajlandó-e eme irányban magának értesülést lehetőleg közvetlenül a tisztikartól szerezni és eme értesülés alapján haladéktalanul oly intézkedéseket tenni, amelyek alkalmasak e visszas kihatásában az ilyen intézményre kinos állapotokat megszüntetni.

A Nemzeti Szövetség gyűlése.

Tegnap délután a kereskedelmi és iparkamara helyiségében a Nemzeti Szövetség gyűlést tartott, amelyen megbeszéltek az alakuló közgyűlést és annak módzatait.

A gyűlésen jelen voltak:

Gyalokay Lajos elnök, Szunyogh Lórándné, Nagy Ernő, Bulyovszky József, Mezey Mihály, Goldstein Sándor, Salamon Benedek, Kurlender Ede, Gábel Jakab, Jánosházy János, Fehér Dezső, Dési Géza, Kecskeméti Lipót, Adorján Armin, Gyémánt Jenő, Vári Szabó Béla, Sulyok István, Rozmann Henrik, Réz Mihály, Krüger Viktor, Jakobovits Ernő, Fuszke Lajos, Rutter Emil, Thury Kálmán, Debreczy Imre, Reuss Izidor, Weisz Mór, May Sándor, Nagy Mihály, ifj. Szokoly Tamás, Németi Ambrus, Béteky Géza, Winkler Lajos, Kovács Jenő, Arany László.

A gyűlésen Gyalokay Lajos elnökölt.

A gyűlést az elnök megnyitva, átadta a szót Sarkadi Lajos titkárnak, aki beszámolt az eddigi végzetekkel. Az alakuló gyűlés határidejét 6-ára, vasárnapra tűzték ki, amikorára egy a budapesti, mint a vidéki szövetkezeteket meghívják.

Az alakuló gyűlés programját a következőképpen állapították meg:

Az elnöki megnyitót Gyalokay Lajos fogja mondani, akinek szavaira Herczegh Mihály a központi egylet elnöke válaszol. Azután Thury Kálmán főjegyző elmondja az egylet alakulásának a történetét. Bulyovszky József polgármester üdvözlő a megjelenteket, majd dr. Nagy Ernő jogakadémiai tanár zárszóval él, aminek a végén a megalakulását kimondják.

A vendégeket a vasutnál egy bizottság fogja várni, akik az érkezőket el is szállásolják. A gyűlés elhatározta, hogy felkéri a magán fogatok tulajdonosait, hogy kocsijokat a rendelkezésükre bocsássák. Az elszállásolás lehetőleg magánházaknál lesz, azonban, ha elegendő hely nem lenne, akkor vendéglőkbe viszik a vendégeket.

Az alakuló gyűlés után társasvacsera lesz a Zöldfában, míg előtte való este, azaz szombaton, ismerkedési estély lesz ugyancsak a Zöldfában.

Az elszállásoló bizottság elnökének Mezey Mihály kir. közjegyzőt kérték fel, aki ezt el is fogadta.

Végül elhatározták, hogy a közönséget falragaszok útján hívják fel, hogy a gyűlésre jöjjenek el, a háziurakat pedig arra kéri fel, hogy házaikat lobogózzák fel.

A gyűlés több kisebb ügy letárgyalása után fél 5-kor véget ért.

A gyűlés határozatához képest az elnök a következő felhívást intézi a város közönségéhez:

Kérelem.

A »Nagyvárad Nemzeti Szövetség« f. hó 6-án, vasárnap tartandó alakuló disz-közgyűlése alkalmából az »Országos Nemzeti Szövetség« számos előkelő tagjai érkeznek városunkba.

Hogy városunk közönsége, a szövetség hazafias működése iránt való rokonszenvét, az érkező vendégek fogadása és elszállásolása által is kifejezésre juttathassa a szervező bi-

zottság nevében Nagyvárad város közönségét tisztelettel kérem, hogy a vendégek érkezése alkalmával a vasutnál minél számosabban megjelenjen, fogataikat a vendégek beszállítása céljából a rendezőség rendelkezésére bocsátani, a vendégek részére szállást följánlani, fogataik átengedése, valamint a szállást illetőleg Réz Mihály közs. iskolai felügyelő-igazgató urat, mint a rendező bizottságnak a vendégek fogadása és elszállásolása közüli teendők végzetével megbízott tagját f. hó 3-ig értesíteni méltóztatassanak.

Az érkező vendégek nevei, hogy azok közül egyesek ismerőseiket kiválaszthassák, valamint a vendégeket hozó vonatok érkezésének ideje a lapokban fog közöltetni.

Azon reményben, hogy városunk közönsége e hazafias érdekek szolgálatára hivatott egylet alakulásának napját általános ünneppé avatni s a rendezőséget a cél megvalósításában támogatni szives lesz

hazafias tisztelettel maradtam

Nagyváradon, 1898. március 1.

Gyalokay Lajos.

szervező bizottsági elnök.

Márczius 15. Nagyváradon.

— február 28.

Ünnepet, nemzeti ünnepet ül Magyarország e hónapban. A szabadság, egyenlőség és testvériség szent eszméi diadalának 50 éves fordulóját üli meg a magyar nemzet.

Ötven éve már annak, hogy márczius 15-ét mint Magyarországot ujjáébredésének napját ünnepeljük

1898. évi márcz. 15-ét fenségesebben, impozánsabban akarja megünnepelni, minden ünnepünknel fényesebben.

Városunk hazafias közönsége is méltóan akar visszaemlékezni szabadságharcunkra és e célból vasárnap délután Hlatky Endre és Szokoly Tamás összehívására — pártkülönbség nélkül — népies értekezletet tartottak a »Széchenyi szálloda« egyik termében.

Az ülésen jelen voltak: Dr. Adorján, Armin, Arányi Sándor, Bogdán József, Beczkay Lajos, Déry János, Fehér Dezső, dr. Grósz Albert, dr. Gyémánt Jenő, Halász Lajos, Hegyesi Márton, Hlatky Endre, dr. Konrad Márk, dr. Kurländer Ede, Kaczián János, Landia Ferencz, dr. Markus László, Mezey Mihály, Mokri János, Molnár János, Réz Mihály, Rutter Emil, Szokoly Tamás, Szűcs Dezső, Tóth Márton, Örley Dénes a nagyváradai joghallgató ifjuság részéről és Weisz Mihály.

Hlatky Endre az ülést megnyitván, köszönetét fejezi ki az egybegyűlteknél megjelentésükért s előadja az ülés tárgyát. 1848. márczius 15-ike ez évbéli miképen való megünnepelését városunkban. Mint már egyszer a két párt tagjai s a közönség pártkülönbség nélkül együttesen ünnepelték meg, azt gondolja, most is együtt kívánják megünnepelni a dicső korszak legdicsőbb napjának félszázados évfordulóját. (Ugy van.) Azt hiszi, most a részletekbe nem mehet bele az értekezlet, csupán főbb vonásaiban jelezheti az ünnepély programját, a melyet azután egy ez értekezlet által választandó szűkebbkörű bizottság dolgozza ki részleteiben. Ő a következő főbb programpontokat ajánlja:

1. Délelőtt egy ünnepélyes gyűlést a Fekete Sas termében, melyeknek programját a választmányok, a jogász és az iparos iljuság felolvasásokból, szónoklatokból, zene- és énekszámokból állítaná össze.

2. Este felé kivilágittatnék a város.

3. Este 9 órakor bankett, ünnepi és szokos szónoklatokkal.

Lehetne ugyan diszközgyűlést is tartani, de miután a kormány az 1848-iki törvények meg-

alkotásának félszázados emlékét, ápril 11-ikét kívánja nemzeti ünneppé emelni, e napon ugy is lesz diszközgyűlés. Különben a bizottság a legapróbb részletekig kidolgozhatja az ünnepélyes nap programját. Felkéri, hogy akik hozzá akarnak a tárgyhoz szólani, mondják el véleményüket.

Hegyesi Márton egészben elfogadja az indítványt, de a 48-as honvédek még élő tagjait is be akarja vonni az ünneplésbe, mert óhajtáná, hogy résztvegyenek abban Nagyvárad és Biharmegye széniorjai is, ajánlja ezért a rendezőségbe Szász Ágostont és Grósz Albertet.

Weisz Károly: A négyülést nem a »Fekete Sas« termében, hanem a szabadban szeretné megtartani a piacon, hogy mindenki résztvehessen azon.

Hlatky Endre: Ezt nem helyesli, részben mert az időjárás is befolyással lehet az ünnepségre, másrészt mert épen vásáros napra esik, amikor a vásártért nem lehet elfoglalni.

Déry János: Szemrehányással szól a tanácsról, amely még mitsem tett. Kívánja, hogy a tanács tagjai is küldjenek ki tagokat a rendezőségbe.

Szokoly Tamás felvilágosítja Déry Jánost, hogy a tanács megtette a kötelességét, megnevezte a maga tagjait. (Helyeslés.)

Ezután a Hlatky Endre indítványát a jelenlevők elfogadták s a szűkebb bizottságba beválasztották:

Hlatky Endre és Szokoly Tamás elnököket, továbbá beválasztottak: Dr. Adorján Ármán, Arany Sándor, Beczkay Lajos, Déry János, dr. Déry Géza, Fekete László, Fehér Dezső, dr. Friedländer Sámuel, Gyémánt Jenő, dr. Grósz Albert, Halász Lajos, Hoványi Géza, Hegyesi Márton, dr. Kondrád Márk, dr. Kurländer Ede, Mezey Mihály, dr. Márkus László, Mokri János, Molnár János, Nagy Lajos, Nadányi Jenő, Rutt Emil, Réz Mihály, Serényi, Gusztáv, Stern Hermann, Stépan István, Stokker József, Szűcs Dezső, Szász Ágoston, Ullmann Izidor, Vári Szabó Béla, Weisz Károly, továbbá a jogakadémia és a városi tanács kiküldöttjei.

Lotz Károly jubileuma.

Fényes ünnepségnak volt tanuja vasárnap este a fővárosi iparművészeti palota díszterme. A fővárosi művészvilág és nagyszámu előkelő közönség üdvözölte Lotz Károlyt, a legkiválóbb magyar freskó-festő művészet pályafutása kezdetének 50-ik évfordulója alkalmából.

Az ünnep védője tisztjét Izabella főhercegnő képviseletében gróf Batthyány Lajosné vállalta el; — kinek megérkezése után — esti 9 órakor — kezdetét is vette az ünnepély. A megnyitó beszédet Feszty Árpád — a rendező bizottság elnöke — tartotta. Ezután Keleti Gusztáv ismertette és méltotta röviden az ünnepelt érdemeit és kiváló tulajdonságait.

E közben küldöttség ment a jubilánsért. Kitérő éljenzéssel fogadták az egybegyűtek az agg mestert, mikor a terembe lépett és a számára fentartott díszhelyet elfoglalta. Ujra Feszty Árpád vette át a szót, a ki üdvözölte a jubiláló művészt s beszéde után átadta neki azon dísz-aranyérmét, melyet 12 évvel ezelőtt, az Operaház freskóinak elkészítése alkalmából verettek Lotz Károly tiszteletére.

Majd a küldöttségek egész sorozata járult az ünnepelt elé; arany, ezüst és babérszuszorukat nyújtván át neki lelkes hangú üdvözlő beszédek kíséretében. Az ünnepség után vacsora volt.

Az ünnepélyen ott voltak: Wlassics, Darányi és Goluchowsky gróf miniszterek és még számosan a közélet jelesei közül.

Az ünnepélyt megelőzőleg számosan ke-resték fel Lotz-ot ismerősei, barátai, volt tanítványai és tisztelői. Azonkívül nagy számu küldöttségek is, melyek közt a festészeti női tanfolyam volt az első. Ezután a Magyar Nemzeti Múzeum nevében Szalay Imre min. tanácsos, igazgató, Hampel József régiségtári igazgató és Mocsó Sándor, a képtárnak ideiglenes gondozója jelentek meg a mester előtt, hogy köszöntessék őt, mint a magy. képzőművészet nagy alakját, s különösen, mint a muzeumi lépcsőházat díszítő s magyar művelődés történet főbb mozzanatait ábrázoló remek frieze alkotóját. Szalay igazgató meleg szavak kíséretében a következő iratot adta át az ünnepeltnek:

Tisztelt Mester!

Akkor, a midőn hazánk közművelődésnek összes tényezői arra egyesülnek, hogy az ön elvülhetetlen érdemeit dicsőítsék, az ország egyik legelőkelőbb kulturális intézete, a Magyar Nemzeti Múzeum is kedves kötelességének véli, hogy az ön nagy művészi tetteit méltányolja. Ugy üdvözöljük önt, mint az eszményi irány nagymesterét, mint a hazai történelmi festészet egyik megalapítóját.

A régi hazai műveltség történelmi fejlődését soha hivatottabb ecset nem állította hazánkfiat szeme elé, mint az öné, mikor a Magyar Nemzeti Múzeum lépcsőházában a történet és festészet muzeumi egyesülten egy örökértékű képsorozat megalkotására lelkesítették.

E nagy mű után is szakadatlan egymásutánban megteremtette ön a monumentális remekművek hosszú sorozatát, úgy hogy büszke fővárosunk egyházi és világi középületei tele vannak fenkölt szellemű compositioval.

Ezekben a napi áramlatok nyugtalan és zavaros irányaitól menteu, mindig az ideális szépség volt művészi törekvéseinek egyedüli vezetője és midőn e mai ünnepélyes napon a versenyző érdekek hullámai lecsendesültek és az egész honi művészvilág közös lelkesedéssel az eszményi művészet nagymesterének hódol, ez méltán igazi örömmel töltheti el lelkét s ez örömeiben részt vesz minden művelt hazafi, a ki hálát érez a legtisztább, legmagasztosabb élvezetekért, melyeket az ön alkotásaiból merített.

Tartsa fenn ezután is az eszmény után vágyó lelke üde frissességét és ajándékozza meg nemzetét még sok remekművel, — ez legforróbb óhajunk a mai ünnepélyes napon.

Budapest, 1898. évi februárius 27-én.

A. M. N. Múzeum nevében.

Szalay Imre s. k.
igazgató.

Ugyancsak a délelőtti folyamán tisztelgett a mesternél gr. Andrássy Tivadar vezetése mellett az országos magyar képzőművészeti társulat választmányja is.

A belényes—szent-miklósi torony.

A vasárnapi régészeti és történelmi gyűlés egyik legfontosabb tárgyát a híres b-szent-miklósi torony főtartása képezte, melynek nyomoruságos, düledező állapotára egyetünk rég fölhívta az Országos Múemlékek Bizottságának figyelmét, még pedig sikerrel, amennyiben nevezett bizottság nem rég tudatta egyetünkkel, hogy az árpádkori toronyt, amely a Fekete-Körös völgyében virágozott magyarság egyik legszebb emléke, beszélő tanujele, restauráltatni fogja, még pedig saját építője Stehló Ottó által.

E hazafias, kegyeletes kötelesség teljesítését egyetünk azért volt keáytelen másnak engedni át, mert anyagi helyzete távolról sem enged meg ily nagyobb áldozatot.

Midőn örömmel konstatáljuk e hirt, e helyen is, nem tehetjük, hogy a toronyról legalább egyet mást el ne mondjunk, főleg Bunyitay Vincze munkája után (A váradai püspökség története 2. és 3. kötet), melyben a

toronynak egy alaprajza s egy képe látható. Belényes, Szent-Miklós, Gyanta és Belényes között fekszik a Fekete-Körös jobb partján, a belényes-vaskóhi vasut meátén, melynek egyik állomását képezi. A Körös tulsó partján Solyom község látható, s egy dombon romok a pálos barátok hajdani monostorának romjai, bár a monostor a barátoknál valószínűleg régiebb. Toronyunk egy körülbelül 24 méter hosszú templomhoz tartozott. Téglából épült, csak alsó részébe vannak, egy talán még régiebb templom kövei beépítve. A torony a jákl, zsámbéki, herpályi-i templomokéhoz hasonló román stylan épült, négyszögletes alakba, három sor, három emeletnyi iker-ablakokkal, melyeknek alakja arra mutat, hogy az épület még a tatárjárás 1241 előtt keletkezett.

Földszintje nyitott kapuzatot képez, faoszlopos biléttel. E kapun át lehetett bemenni a templomba. Sisakja, teteje természetesen rég elpusztult, a legfelső emelet fogrovat díszítésű párkányából is sok hiányzik, de annyi idő és pusztítás után az is csoda, hogy ennyi is maradt.

Ami a templom történetét illeti, valószínű, hogy azt, valamint a monostort a Barsa család építette, mint említők 1241 előtt. E család kezéből végrendelet útján 1333-ban az egész széplaki uradalom, melynek Sz.-Miklós egy részét képezte, a váradai püspökség és káptalan birtokába került. A reformáció, a török idők viharai között elpusztult a monostor, templom egyaránt. 1552-ben még állott az egyház, de plebánosa már nagyon szegény lehetett, mert a trienti zsinatra csak egy forintot adott. A bekövetkezett idők katolicizmusnak és magyarságnak egyaránt véget vetettek a Fekete-Körös völgyén. A mi szent kötelességünk, hogy szép emléke, s talán egy jobb jövő záloga gyanánt a diszes torony megmaradjon. (Schematismus Historicus dioec. N. Varad p. 305—306.)

Dr. N. Gy.

A pénzügyi bizottság ülése.

Nagyvárad város pénzügyi bizottsága tegnap d. u. 3 órakor a városháza nagytermében ülést tartott, amelyen nagybárá a tisztviselők fizetési ügyével foglalkoztak. Az ülés lefolyása a következő volt:

Elnök: dr. Buljovszky József.

Jelen vannak:

Aufricht Mór, Bordé Ferencz, dr. Bozóky Alajos, Busch Dávid, Déri János, Hegedüs Géza, Hlatky Endre, Löblé Henrik, Ragány János, ifj. Rimler Károly, Szokoly Tamás. Mint tanu Szűts Dezső.

Az, hogy milyen körülmény között kaphatnak a városi tisztviselők és alkalmazottak fizetési előleget, eddig nem volt szabályozva. Ragány János főszámvevő ezért szabályrendelet tervezetet dolgozott ki: ezt a pénzügyi bizottság általánosságban elfogadta, de sok tekintetben módosította. Az ekként módosított tervezet szerint a városi tisztviselők és alkalmazottak alapfizetésük 20 százalékának erejéig kaphatnak előleget. Valjon megadandó-e az előleg vagy nem, a városi tanács fogja megbírálni.

Az alkalmazottak közül azonban csak azok kaphnak előleget, kiknek nyugdíjjogosultságok van már; előlegük nem mulhatja felül azt az összeget, melyre mint évi nyugdíjra igényük van. Az előleget legfeljebb 12 havi részletben kell letörleszteni.

Dus László főügyész és Tóth Márton ügyész azt kéri, hogy fizetéseiket emeljék. Az előbbi hivatkozik arra, hogy magánprakszissával felakar hagyni, mivel nagyon sok a hivata-

lős teendője, ha lelkiismeretesen akar eljárni. Tóth Márton ügyész szintén felhívja, milyen sok a dolog és kéri, hogy fizetését a főügyészhez arányosítsák. A főügyész összes fizetése (lakbérrel együtt) jelenleg 1400 frt, az ügyészé: 1000 frt.

A bizottsági tagok nagyon fontosnak tartották azt a kérdést, hogy szabadjon-e a főügyésznek, magánprakszist folytatni, vagy nem. Ezért az ügyet megfontolás végett átteszik a jogügyi bizottsághoz.

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

Márczius 2. A kath. kör vál. ülése d. u. fél 6 órakor.

Márczius 2. A szépitési egyesület vál. ülése d. u. 5 órakor a városházán.

* **Iskola látogatás.** Sipos Orbán kir. tanfelügyelő Dencs János cz. kanonok, kerületi esperes kíséretében tegnap meglátogatta az Orsolya-apácák tanintézetében a tanítónő-képezdét, a polgári iskolákat és az elemi osztályok egy részét. A zárda új fejedelemszövevénye Mater Philoména kalauzolta mindenütt a látogatókat. Sipos Orbán tanfelügyelő igazi szakavatottságra és pedagógiai tapintatosságra valló kérdéseket intézett a növendékekhez s mindenütt igen meglepte a tanulók korrekt felelete. Távozásakor Dencs János kerületi egyházi tanfelügyelő és a fejedelemszövevény előtt teljes elismerését nyilvánította a tapasztalt rend és kitűnő előmenetel felett.

* **Márczius 15 megünneplése.** A jogakadémia polgársága ez évben nem rendez külön ünnepélyt, hanem a polgársággal együtt emlékezik meg a nagy napokról. Az önképzőkör ebben a tárgyban ma d. e. 3/4 12 órakor gyűlést tart, amelyen megbeszéljük a részvételt.

* **Jótekonyság.** Dr. Kornstein Lajos orvos a dr. Nogáll János fisz. püspök nagyprepost ur ő méltósága vezetése alatt álló bölcsőde egyesületnek 50 frtot, ugyanezen egyesületnek a nagyváradi takarékpénztár részvénytársaság 100 frtot és a helybeli szent-Vincze-intézetnek 50 frtot adományozott, mely jótekonyságokért fogadják a nemes szívű adakozók az egyesület és intézet hálás köszönetét. Elnöki megbízásból Bőszörményi Géza egyesületi titkár.

* **Pályázat a finnei tengerész akadémiában.** A finnei haditengerészeti akadémiában az 1898—99-iki tanévre 43 egészen díjmentes, illetve félfizetéses alapítványi helyet fognak betölteni. Katonák és állami tisztviselők gyermekei előnyben részesülnek. Pályázhatnak mindazon magyar illetve osztrák honossági ifjak, kik 14-ik életévüket már betöltötték de 16 évesek még nem multak el, 4 középiskolát jó eredménnyel végeztek, egészséges, erős testalkatúak és a felvételi vizsgán eredménnyel meg tudnak felelni. Az ellátás díja különben 800, a féléllátási díj pedig 400 forint egy évre. A felvételért benyújtandó kérvények kellőleg felszerelve legkésőbb július hó 31-ig a közös hadügy-miniszterium tengerészeti osztályához küldendők.

* **Főtanfelügyelői látogatás.** Palotay László apát-kanonok, egyházmegyei főtanfelügyelő tegnap, febr. 28-án a debreczeni róm. kath. elemi fiu- és leányiskolákat látogatta meg s a nála örvendetes nagy pedagógiai szakképzettséggel tartott vizsgálatot a tanulók előhaladását illetőleg, maga is számos talpraesett kérdést intézvé minden osztályban a tanulókhöz.

* **Új ügyvéd.** A nagyváradi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Szabó György nagyváradi lakos, ügyvédet az ezen kamara által vezetett ügyvédek névjegyzékébe, Nagyvárad székhellyel, folytatólag felvette.

* **A fotografálás beszüntetése.** A fővárosi rendőrség vasárnap is több ur embert idézett maga elé, akik közül Hübcsch Lajos asztalos az ügyvédével jelent meg. Fischer Adolf bádogos pedig dr. Vásonyi Vilmos ügyvédet s Kugler Gyula kereskedősegéd dr. Pollácsék Sándár ügyvédet küldte oda maga helyett. A rendőrség csak illetőségüket állapította meg s Garlathy valamennyiök előtt kijelentette, hogy a belügyminisztertől érkezett rendelet értelmében többé nem fotografálnak.

* **Esküvő.** Milye Kálmán szép tehetségű fiatal akadémiai festőművész, tegnap vezette oltárhoz bájos menyasszonyát Szűcs Arankát, a várad-olaszi-i plebánia templomban. Az eskütést kis számu, de igen intelligens közönség jelenlétében Dencs János cz. kanonok, esperes végezte, mely után a tőle megszokott ékes-szóval rövid, mély hatású beszédet intézett az ifju párhoz. A fiatal pár még a délelőtti órákban új otthonába, A radra utazott.

* **Kegyadomány.** Dr. Schlauch Lőrincz biboros-püspök havi kegyadománya 300 forint kedden, márczius 1-én, délután 2 órakor fog kiosztatni a koldusápoló intézetben. Özv. Grunwald Henrikné, alelnöknő.

* **Szerencsétlenül járt munkás.** Tegnap Hegyköz-Pályiban egy munkás ember a kuttisztítás közben bele esett a kutba és ott olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy rövid szenvedés után meg is halt. A szerencsétlenség, mint tudósítónk jelenti, a következőképpen történt: Tegnap reggel Molnár István pályai lakos szőlőjében a gazda és Fodor István földművelő ember a kutat tisztították. A kutban lent volt a gazda, aki a földet rakta a vederbe, amit Fodor huzott fel, aki a fedetlen kut szélén állott. Egyszer azután, mikor Molnár éppen felkiáltott a kutból Fodor-nak, hogy huzza fel a vedret, látta, hogy Fodor fejével beesik a kutba. Fodor esése közben a fejét bele ütötte a kut oldalába aminek a következtében a koponya csontja megrepedt. Molnár csak nagynehezen tudta a kutból kivenni Fodor-t aki eszméletlenül feküdt sokáig s nem is tudták eszméletre hozni. Fodor-t azután szekerre tették és behozták Váradra a B. harmegyei közpórházba hol ápolás alá is vették, azonban segíteni nem lehetett, a szerencsétlen ember tegnap este óriási kínok között kiszenvedett.

* **A halottak költözködése.** Tegnap megkezdődött a halottak átszállítása a Rulikovszky temetőben. A halott-költöztetés azért vált szükségessé, mert az új temetőbe az ut a régi lutheránus temetőn vezet keresztül s így a sírokat, amelyek az utvonalba esnek, át kell tenni.

Az állandó színház sorsa. Ugy látszik, hogy végre mégis csak lesz valami a váradi állandó színházból és pedig a *Bémer-téren*. Ugyanis amint értesültünk a miniszteri állandó színház ellen beadott felebbezést már el is utasította s így hacsak ismét valami akadály elő nem jön mégis meglesz a színház. — E helyen említjük meg azt is, hogy a miniszter a *villamos vasut* ügyében is döntött és pedig a közuti társaság felebbezését elutasította azzal az indoklással, hogy még semmi sincs határozva és így azt megfelebbezni még nem is lehetett. A miniszternek e két döntése már a napokban leérkezik s így valószínűleg mindkét ügy már a mostani gyűlésen tárgyalás alá is kerül.

* **Fokról-fokra.** A Rendőri lapok mai száma a következő körözüvényt teszi közzé:

Körözüvény.

61—98. Több rendbeli lopásokkal gyanúsított Váradhelyi Nagy Erzsébet, kinek születéshelye Nagy-Várad, 20 éves, római katolikus, hajadon, varrónő, ki beszél ma-

gyarul, németül és francziául, 149 cm. magas arca ovál, haja gesztenye barna, szemöldöke fekete, szeme barna, letartóztatandó. Megjegyzetjük, hogy fentnevezett nő a főváros területéről öt évre 1898. január hónap 25-én kitiltatott.

Budapest, 1898. február hó 24-én.

A főkapitányság.

Ez a körözüvény epilógja annak a történetnek, amelyet Váradhelyi Erzsébetről, az elzúllott gazdag leányról nem régen magirták a fővárosi lapok. Váradhelyi Erzsébet állítólag egy fővárosi czukrázdában volt alkalmazva álnév alatt.

* **Az utazás vége.** Rosenblüch Márton nagyváradi illetőségű fiatal ember vasárnap az éjjeli vonattal haza jött Budapestről szüleihez látogatónak. A fiatal ember magával hozott egy nagy fekete táskát, amelyben volt minden ruhájával és még sok szövet, amit testvéreinek és szüleinek vett. Rosenblüch a városba gyalog akart bejönni, de a táskát nem bírta s a Wöber szálloda előtt le tette a csomagot és vissza ment kocsit fogadni; mire azonban visszaért a kocsival, pakjának már csak a hült helyét találta. A rendőrség azóta keresi a teltest, de eddig a legkisebb nyomot sem tudta felfedezni, mert a tolvaj igen ügyesen vitte véghez a lopást. A szigorú nyomozás folyik.

Itt a tavasz.

Ha még oly feledékenyek volnának is és még oly szórakozottak, mindig akadnak jó szívű egyéniségek, a kik figyelmeztetnek egyre, másra.

Öt nap óta — úgy hisszük — itt a tavasz.

Enyhe szellők fujdogálnak, a nap határozottan melegen süt, — a járókelők özőnével lepik el az utcákat, sőt akadnak tulzók, a kik már most az árnyékos helyet keresik.

Tiszta kék ég ragyog le ránk; a levegő balzsamos, meleg. Szívünk könnyed ütemben dobog és télikabátjainkat belsőleg viseljük, tetszetős színes cédula alakjában.

Röviden szólva: a legkevésbé sem olvasott elem is meg van arról győződve, hogy váratlanul bár, de itt a tavasz.

Azonban mindez lehet fikció is.

Valószínű, hogy mindaz, a mit tavaszunk látunk, csak merő képzelődés és mindannak daczára, hogy Rátka y bácsi közpredára bocsátja a Városliget jégállományát, de egyuttal leveszi gondviselő kezeit az internátusába adott koresolyákról is, — még sincs tavasz, hanem csikorgó tél.

Igen, mert nem igen tudjuk még ma sem megkülönböztetni a formától a figurát, a létegtől a lényegét, vagyis a kávéháztól a tejesarnokot.

Am ha nyomtatva látnók, feketét a fehéren, hogy: ime a tavasz hivatalosan itt van, — akkor minden másképpen és helyesebben van.

Például a Pesti Hirlap naptára havat, esőt és szelet, borult, kellemetlen időt jósol és még csak nem is beszél tőrhető időjárásról — márczius 22-ig.

A Szabadság képes családi nagy naptár még sivárabb képet tár február végétől és márcziusról: hideg, széllel: éjjel hó és eső; hideg zord, szeles idő; igen hideg, havazik. És csupán márczius 28-ika körül derül ki nála, de hamarosan beborul és zord lesz.

A Nagyváradi képes naptára sem örvendeztet meg valami nagyon, február végére tartós hideget jósol. Márczius hónapra pedig erős szeleket, hideget és hóval.

Nos, hát tessék itt eligazodni!

Falbról nem tudom, hogy mit jósolt erre a gyönyörű napokra. Több a bizonyosnál azonban, hogy elsőrendű kritikus napokat, lavinákkal és gletscherekkel.

Ezek után, tisztelettel alulirott, erősen megvalék zavarodva, hogy miképpen nyilatkozzam ez időjárásról az ujságban, az úgy nevezett »visszatérő hírek« között?

Sötéten bámultam hát a ragyogó napfénybe és a derült levegőbe; sötéten, de a pozitív adat és tudat nélkül.

Szerencsére azonban kísérett ebből a zavart lelkiállapotból egy levél. 20-ikán kelt, Cséffáról indult utnak és szólt eképpen.

A tavasz első hírnökei. A zimankós téli napok után valóban kellemes hatást gyakorol ránk, ha a vándormadarak első érkezését látjuk a magasban éjszaka felé húzódni. Tegnap gyönyörködöttünk egy szép csapat vadliba megérkezésén. A vadlibák azonban visszarepültek délfelé, hihetőleg azért, mert Cséffán és a környékbeli falvak határaitban — a késői vetés következtében — a szántóföldek még egészen kopaszak s így kővér legelőre nincs kilátásuk. A pacsirta is kezdi már hallatni gyönyörködött hangját. A méhek — ezek a fáradhatatlan munkások — is felébredtek hosszú, téli álmukból s 2—3 nap óta ugyancsak vigan röpködnek.

Higyjék el, soha semmi nem esett olyan jól mint ez a levél.

Akasszanak fel, ha ennek a levélnek az írója nem a legbensőbb szívbéli chajtásomnak felel meg, mikor levelét megirta.

Olvasták, hogy a vadlibák hogyan kommentálják Cséffán a tavaszt? S én nem gyönyörködhettem bennük! Hiába, városi embernek nincs ilyesmiben része. Meg a pacsirták, a méhek, a melyek ugyancsak vigan röpködnek, — holott a szántóföldek még egészen kopaszok.

Lássák ez egy darab természet. Sem több, sem kevesebb. Ennek hihetnek.

Ez volt az első — vadliba. A többi majd utánna sorjázik egy csomó zöldebbnél-zöldebb tavaszi vers képében. Ezeknek azonban nem jut már ki a nyomdafestékből mint elődjüknek, — mert ezek már csakis a papirkosárban fognak gádogni, keservükben és fájalmukban és ugyanott fognak elnémulni a meg nem hallgatóság fájalmában, mint Beöthy Zsolt irodalom története írja Kátón a Józsefről.

Ezzel akartam átadni a nyilvánosságnak azt a szencziót, hogy Cséffán egy szép csomó vadliba elgárgolta, hogy itt a tavasz, — a melyből kifolyólag mertem én is kiírni, hogy itt a tavasz.

Buksy.

Vigécz gavallérság.

Az emke vagyona tegnap váratlanul három forinttal gyarapodott szerencsésen végződött kárvalás következtében, amelynek szereplői: egy vigyázatlan vigécz, egy becsületes kalauz, egy horkoló ur és egy óvatos állomásfőnök. Színhely: a debreczeni állomás.

Az eset így történt:

Tegnap hajnalban a Máramarossziget felé induló személyvonat kocsiát szabályszerint sorra járta indulás előtt Nagy Dániel kalauz. Az egyik fülkében kővér pénzes tárczát talált, amelyben egy drb ezres, két drb százas és husz drb. tizes simult szépen egymáshoz. A tárcza felett egy ur horkolt, akit a kalauz felkeltett és megkérdezte tőle: nem vesztette-e el valamit. Az utas azt felelte: mindene megvan, csak az álma tűnt el. Erre a kalauz a tárczát és a pénzt átadta az állomásfőnöknek.

Kevés idő múlva lelkendezve jön egy vigécz, aki G... Ignácznak mutatkozik be, s a legkésőbbes hangon panasolja, hogy elvesztett 1400 frtot, ha ez meg nem kerül, ő is elvan veszve.

A főnök nyugalomra inti s mivel G... ur bebizonyította, hogy csakugyan ő vesztette el az 1400 frtot, a főnök kijelentette, hogy a pénz meg van egy teljesen szegény ember, egy éjjel nappal robotoló vasuti kalauz találta meg Nagy Dániel.

G... kinek homlokáról eltűntek a boros felhők vidáman vágta zsebre a pénzt, amelyet előbb azonban gondosan megolvasott s azután nagyle-

küen s nyomatékos hangon így szólt Nagy Dánielhez:

— No én magát most megjutalmazom!

Ezzel kivágott a kalauznak 1, mondd egy fovintot. A kalkuz ugyan elvette e fényes jutalmat, de azután két ezüst tallért tett hozzá a magából és a három forintot a G... ur szerencséjének emlékére bedobta az állomásán lévő Emke perselybe. G... ur elrohant a megtalált pénzzel, az állomás főnök pedig kezét szorított a becsületes és önértetes szegény kalauzzal.

EGYESÜLETEK.

A biharmegyei és nagyváradai régészeti és történelmi egyesület választmánya hosszabb szünet után vasárnap febr. 27-én délelőtt fél-tizenkettőkor gyűlést tartott a megyeház kistermében.

Jelen voltak: dr. **Beöthy** László elnök, **Gyalokay** Lajos, **Gálbory** Sámuel alelnökök, dr. **Karácsonyi** János titkár, **Hegyesy** Márton ügyész, **Bereczky** Géza pénztáros, **Középegy** Gyula és dr. **Némethy** Gyula helyettes örök, **Des Echerolles Kruspér** Károly, **Mezey** Mihály, **Géczy** Lajos, **Vulkán** József, **Baróthy** Pál vál. tagok.

Dr. **Karácsonyi** János jelenti, hogy **Néményi** Lajosnak a váradi színészet történetéről szóló munkáját átolvasta, s a segítségre méltónak itéli; hogy a kiadott évkönyvnek költségei a 100 frtot nem haladták meg, kér fölhatalmazást néhány példány beköttesítésére, hogy azokkal a nevezetesebb pártoló tagoknak kedveskedhessék. A választmány mindezt helyben hagyja s egyszersmind tudomásul veszi dr. **Schlauch** Lőrincz bibornok átiratából, hogy az Ipolyi-gyűjtemény egyházmegyei ellenőrző bizottságában dr. **Fraknoi** püspök helyett **Zajnay** János apátkanonok nevezetett ki; valamint a **Műemlékek országos Bizottságának** abbeli határozatát, hogy a **belényes-szent-miklósi** dűledező román tornyot, (Árpádkori emlék) a nyár folyamán helyreállíttatja **Stehlo** Ottó építő által.

Dr. **Beöthy** László elnök előterjesztésére a választmány megbizta dr. **Némethy** Gyulát, hogy a **Kammerer** Ernő országos képtári igazgató által felajánlott képek közül (melyek a nev. képtár tulajdonát képezik, de ott térszűke miatt ki nem állíthatók) alkalmas időben válasszon, s azoknak Váradra szállításánál, s a muzeumban való kiállításáról gondoskodjék; * fölhatalmazza, hogy a szönyegek épent irtásáról legjobb belátása szerint gondoskodjék, végre fölhatalmazza, hogy **Középegy Gyulával egyetértésben alkalmas időben a muzeumot** kinyitthassa. Dr. **Karácsonyi** azzal bizza meg a gyűlés, hogy a beczercebányai imént alakult testvéregyletnek s a déési főgymnasiumnak kérésükhöz képest az egyesület eddigi kiadványait küldje meg.

Ezután a pénztáros **Bereczky** Géza jelentése következett, mely kielégítő képet nyújtott a pénztár állapotáról, ámbár főleg a hűdelt illetőleg még mindig nagy a tagdíj-hátralék. Dr. **Karácsonyi** és **Némethy** néhány újabb ajánlást, római és árpádkori érmekeket mutatnak be. A gyűlés a választmány egy határozatával végződött, amelyet **Baróthy** Pál indítványozott föl. Mivel a határozat még csak ideiglenes, egyelőre hallgatunk róla. A gazdag tárgyú gyűlésnek 12 után lett vége.

Az öreg honvédek gyűlése.

Harminczhat jóságos arczu öreg ur vasárnap délelőtt a megyeház nagytermében gyűlést tartott. Az öreg urak a nagy 48-as idők tanúi voltak, akik évenként gyűlést tartanak s és megbeszélnek a közdolgozat.

A gyűlésen Szász Ágoston elnökele alatt jelen voltak: **Gyalokay** Lajos, **Bereczky** Géza, **Serényi** Imre, **Wallaschek** Venczel, **Felholthi** Ödön, **Molnár** József, **Serényi** Gusztáv, **Lánczky** József, **Papp** József, **Ragumi** Ferencz, **Rómer** József, **Nyegru** Lőrincz, **Reményi** Rezső, **Schwarz** József, **Kádár** László, **Marosz** Károly, **Veres** Sándor, **Szabó**

* Ajánljuk a közönség figyelmébe!

Antal, **Amigó** Gyula, **Török** József, **Muncza** György, **Frank** Sándor, **Hallai** György, **Székely** József, **Deme** Sámuel, **Kágyi** Károly, **Komocsk** Ferencz, **Máté** András, **Szücs** István, **Szász** Gusztáv, **Gyors** Albert, **Gyöngyössi** Lajos, **Kalmár** Mihály, **Bodnár** József, **Vönkey** Mihály.

A gyűlés egészen más mint a minő a gyűlések lenni szoktak. A jóságos öreg urak nem vitatkoztak, mindent tudomásul vesznek és csakis a végén volt egy kisebb vita, aminek az elnök mindjárt véget is vetett.

A gyűlés elején az elnök tudomására hozta, hogy a váradi honvédek közül az elmúlt esztendőben a következők haltak meg: **Róz** Péter közhonvéd, **Schenk** Emil hadnagy, az egyesület jegyzője **Vancza** József őrnagy, **Tapolsányi** Károly őrnagy, **Buzár** József közzvitész és **Jerzák** Ignác főhadnagy.

A gyűlés tudomásul vette és emléköket jegyzőkönyvileg örököltette meg.

Azután az elnök előterjesztette, hogy a miniszter a törzskönyveket és igazolványokat bekérte, amiket a miniszter átvizsgálta és már vissza is küldött. A gyűlés tudomásul veszi.

Az elnök ezután előterjesztette, hogy a múlt évben október 28-án tartott pesti gyűlésen a biharmegyei egyesület **Csatáry** Lajos és dr. **Grosz** Albert képviselték, akik eljárásukról beszámoltak. Tudomásul veszik.

Azután a pénztárt vizsgálta meg, amely 526 frt 24 kr. bevétellel szemben 80 frt 70 kr. kiadást mutat és így a maradvány 346 frt 16 kr; amely összeget az alaptőkéhez csatolnak. A pénztárnoknak **Wallaschek** Venczelnek a felmentvényt megadják.

A pénztári vizsgálat után az elnök előterjesztésére a **Schenk** Emil halálával megüresedett jegyző állásra egyhangulag megválasztották **Szűcs** István városi levéltárnokot.

A gyűlés végén ezután **Kágyi** Károly és **Serényi** Gusztáv terjesztettek elő indítványt, amin vita keletkezett, azonban az elnök egyik ügyet sem engedte tárgyalni, mert előre be nem volt jelentve s mivel több tárgy nem lévén, elnök a gyűlést bezárta.

IRODALOM.

— 1848—49. **Visszhangok.** Irta: **Radányi Aladár.** Nagyvárad. Szent-László-nyomda részvénytársaság. 128 lap. Ára 1 frt. Kapható a szerzőnél Főreáliskola épülete.

Fölsimerni a tehetséget? Nem, ez sokkal nagyobb dolog minthogy csekélységünknek ilyen tapintatot mernék arrogálni; ha illetékes bírálok Katona Bánk Bánk-ját közlépserű műnek tartották, ha Munkácsyt a bécsi képzőművészeti akadémia elbocsátotta, ha Helvey Lauráról egy évtizeden át egyebet se irtak a lapok, minthogy játéka hideg, szintelen, bizony mi se gondoljuk, hogy Petőfik, Béranger-ek fölfedezésére vagyunk hivatva.

De a szerző sokkal fiatalabb is, mint hogy komolyan vehetne ilyen jóslást. Jóakarattal, sőt bizonyos sympathiával vettük kifizetést, de őszintén szólva, a lapokban elszórvan megjelent versei után itélve többet vártunk tőle. Nekünk legalább azok a verses történetek jobban tetszettek. Mi különben azt hisszük, hogy talán még korán volt összegyűjteni; jó ha már a fiatal ember szigorú önkritikát gyakorol, s ha nem is tartja épen a nonum prematur elvét, de mégis csak olyannal lép nyilvánosságra elé, melynek lehető tökéletességéről meg van győződve.

Van a gyűjteményben néhány sikerültebb darab, melyben jó gondolat s ama bizonyos lyrai fordulat csillámlik meg pl. »Bucus« (24 l.) Erdély (32 l.) Csatában (38). A honvéd (Ezt lapunk tárczarovatában adjuk). Az utolsó szerzetes (100 l.) Kossuth Lajos azt izente (119), de a nagy többség meglehetősen üres, pedig ma már haladt odáig a magyar költészet, hogy megkivánhatjuk a költőtől az újat, a tartalmat. A szerző ifjusága hozza magával azt a könyöséget vagy inkább könyelműséget, amelylyel minden futó gondolatot versbe akar foglalni, de viszont nekünk kötelességünk ettől óvni és szigorú önbírálatra serkenteni.

A mi a szerző érületét, eszmét illeti Petőfikben is sok volt még a kiforratlan, a szerző

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1897. évi október 1-től.

Kolozsvar—Nagyvarad—Budapest.						Budapest—Nagyvarad—Kolozsvar.						Puspok-Ladany—Debreczen—Ermihalyfalva.					
	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	T. v.
Kolozsvar ind.	11 01	5 23	7 00	6 13	—	Budapest ind.	9 15	1 55	5 45	8 30	—	P.-Ladany ind.	4 08	1 31	6 00	2 40	6 12
B.-Hunyd >	12 20	6 40	8 37	7 54	—	Nagykata >	10 20	3 25	7 54	10 16	—	Debreczen >	5 23	3 05	6 59	4 07	7 40
Csucs >	12 52	7 09	9 19	8 32	4 49	Szolnok >	11 19	4 23	9 27	11 31	—	Ermihalyfalva erk.	6 37	4 06	7 44	5 09	9 23
Bucsa >	—	—	9 33	8 51	5 13	P.-Ladany >	12 55	5 55	11 53	2 00	5 00	Ermihalyfalva—Debreczen—Puspok-Ladany.					
Bratka >	—	—	9 50	9 10	5 38	Barand >	—	—	12 07	2 12	5 17						
Rév >	1 34	7 47	10 08	9 30	6 13	Sap >	1 17	6 15	12 24	2 27	5 38						
Elesd >	1 48	7 59	10 25	9 48	6 42	B.-Ujfalu >	1 33	6 30	12 46	2 47	6 04						
Mezö-Telegd >	2 01	8 11	10 42	10 07	7 10	M.-Peterd >	—	—	1 00	3 00	6 21						
F.-Vasarhely >	—	—	11 01	10 27	7 38	M.-Keresztes >	—	—	1 14	3 12	6 37						
Varad-Velence >	2 25	8 32	11 10	10 37	7 51	Bors >	—	—	1 28	3 25	6 56						
Nagyvarad erk.	2 31	8 38	11 17	10 44	8	Puspoki >	—	—	1 36	3 32	7 08						
Nagyvarad ind.	2 38	8 43	11 32	11 04	2 22	Nagyvarad erk.	2 11	7 07	1 48	3 42	7 22						
Puspoki >	—	8 51	11 42	11 14	2 37	Nagyvarad ind.	2 18	7 14	2 06	3 58	1 22						
Bors >	—	—	11 50	11 22	2 48	V.-Velence >	2 25	—	2 30	4 05	1 31						
Mezö-Keresztes >	—	—	12 03	11 37	3 20	F.-Vasarhely >	—	—	2 41	4 16	1 46						
Mezö-Peterd >	—	—	12 15	11 50	3 38	M.-Telegd >	2 50	7 43	3 03	4 38	2 19						
B.-Ujfalu >	3 18	9 22	12 29	12 05	4 16	Elesd >	3 04	7 56	3 21	4 56	2 50						
Sap >	3 38	9 36	12 47	12 25	4 49	Rév >	3 26	8 18	3 45	5 20	3 32						
Barand >	—	—	1 01	12 41	5 13	Bratka >	—	—	4 06	5 43	4 08						
P.-Ladany >	4 03	10 03	1 34	1 19	5 50	Bucsa >	—	—	4 27	6 04	4 36						
Szolnok >	5 39	11 44	3 35	3 37	—	Csucs >	4 16	9 6	4 53	6 31	5 03						
Nagy-Kata >	6 34	12 41	4 45	5 07	—	B.-Hunyd >	4 52	9 37	5 32	7 16	—						
Budapest erk.	7 50	1 50	6 20	7 10	—	Kolozsvar erk.	5 55	10 37	6 59	8 33	—						

Nagyvarad—Szeged.				Szeged—Nagyvarad.				Nagyvarad—Arad.				Arad—Nagyvarad.			
	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Nagyvarad ind.	10 20	4 25	7 30	Szeged ind.	3 45	10 25	6 40	Nagyvarad ind.	10 20	4 25	7 30	Arad ind.	5 10	11 20	9 35
Ösi >	10 30	4 36	7 44	H.-M.-Vasarhely >	4 44	11 05	7 57	Ösi >	10 30	4 36	7 44	Kurtics >	5 39	11 49	10 07
Less >	10 48	4 56	8 06	Oroshaza >	5 39	11 54	9 38	Less >	10 48	4 56	8 06	Ketegyhaza >	6 14	12 28	10 54
Cseffa >	11 03	5 12	8 29	Csaba >	7 00	2 33	4 50	Cseffa >	11 03	5 12	8 29	Bekes-Csaba >	6 47	1 19	11 39
Szalonta >	11 26	5 37	9 08	Gyula >	7 27	3 05	5 26	Szalonta >	11 26	5 37	9 08	Gyula >	7 27	3 05	5 26
Ketegyan >	11 46	5 57	9 37	Sarkad >	7 47	3 27	5 56	Ketegyan >	11 46	5 57	9 37	Sarkad >	7 47	3 27	5 56
Sarkad >	11 57	6 09	9 51	Ketegyan >	7 56	3 39	6 09	Sarkad >	11 57	6 09	9 51	Ketegyan >	7 56	3 39	6 09
Gyula >	12 21	6 34	10 21	Szalonta >	8 23	4 10	6 47	Gyula >	12 21	6 34	10 21	Szalonta >	8 28	4 10	6 47
Csaba >	2 10	7 22	4 42	Cseffa >	8 42	4 34	7 18	Csaba >	2 23	7 17	4 32	Cseffa >	8 42	4 34	7 18
Oroshaza >	3 10	8 32	5 48	Less >	9 04	5 00	7 51	Oroshaza >	3 24	7 44	5 03	Less >	9 04	5 00	7 51
H.-M.-Vasarhely >	4 00	9 26	7 00	Ösi >	9 21	5 19	8 16	H.-M.-Vasarhely >	4 28	8 20	5 38	Ösi >	9 21	5 19	8 16
Szeged >	4 35	10 20	7 55	Nagyvarad erk.	9 32	5 30	8 31	Szeged >	4 55	8 47	6 05	Nagyvarad erk.	9 32	5 30	8 36

Nagyvarad—Belenyos—Vaskoh.				Vaskoh—Belenyos—Nagyvarad				Nagyvarad—Gyoma				Gyoma—Nagyvarad.			
	V. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	Th. v.	Sz. v.		V. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	V. v.	
Nagyvarad ind.	3 50	2 40	—	Vaskoh ind.	4 30	—	30	Nagyvarad ind.	5 50	2 00	—	Gyoma ind.	3 40	2 41	
V.-Velence >	4 05	2 51	—	Lunka-Rezbanya >	4 42	2 43	—	Ösi >	6 09	2 70	—	Deva-Vanya >	4 37	3 40	
Felix-Furdö >	4 32	3 13	—	Szudries >	5 09	3 12	—	Uj-Palota >	6 24	3 00	—	Körös-Ladany >	5 13	4 20	
Kardó >	4 50	3 27	—	Belenyos >	5 37	3 52	—	Gyires >	6 41	3 59	—	Szeghalom >	5 40	4 53	
Magyar-Gyepes >	5 50	4 17	—	Sonkolyos >	5 58	4 15	—	Körösszeg >	7 02	3 49	—	Vesztö >	6 12	5 35	
Tasádfö >	6 07	4 31	—	Belenyos-Ujlak >	6 10	4 27	—	Szakál >	7 39	4 05	—	Köt >	6 38	6 06	
Drág-Cséke >	6 30	4 45	—	Borz >	6 19	4 37	—	Nagy-tóti >	7 55	4 21	—	Iráz >	6 52	6 28	
Magyar-Cséke >	6 50	4 57	—	Solyom >	6 35	4 58	—	Komádi >	8 25	4 32	—	Komádi >	7 10	7 08	
Dusesd >	7 05	5 12	—	Gyanta >	6 56	5 19	—	Iráz >	8 42	4 49	—	Nagy-tóti >	7 22	7 12	
Szombatság-Rogoz >	7 46	5 47	—	Hollód >	7 10	5 34	—	Köt >	9 19	5 14	—	Sakál >	7 48	7 44	
Hollód >	7 58	5 58	—	Szombatság-Rogoz >	7 31	6 03	—	Vesztö >	9 44	5 32	—	Körösszeg >	8 11	8 19	
Gyanta >	8 12	6 11	—	Dusesd >	7 55	6 34	—	Szeghalom >	10 34	6 13	—	Gyires >	8 33	8 33	
Solyom >	8 38	6 36	—	Magyar-Cséke >	8 07	6 49	—	Körös-Ladany >	11 —	6 31	—	Uj-Palota >	8 47	8 58	
Borz >	8 53	6 50	—	Drág-Cséke >	8 26	7 17	—	Deva-Vanya >	12 03	7 21	—	Ösi >	9 03	9 13	
Belenyos-Ujlak >	9 05	7 01	—	Tasádfö >	8 40	7 33	—	Gyoma erk.	12 45	8 06	—	Nagyvarad erk.	9 20	9 33	
Sonkolyos >	9 18	7 13	—	Magyar-Gyepes >	8 54	7 50	—								
Belenyos >	10 04	7 47	—	Kardó >	9 27	8 31	—								
Szudries >	10 27	8 09	—	Felix-Furdö >	9 40	8 45	—								
Lunka-Rezbanya >	10 56	8 21	—	V.-Velence >	10 01	9 09	—								
Vaskoh erk.	11 12	8 49	—	Nagyvarad erk.	10 11	9 19	—								

Székelyhid—Margitta				Margitta—Székelyhid			
	V. v.	V. v.	V. v.		V. v.	V. v.	V. v.
Székelyhid ind.	10 02	8 —	—	Margitta ind.	4 35	4 45	—
Apátkeresztur >	10 56	8 46	—	Monos-Petri >	4 46	4 57	—
V.-Abrány >	11 12	9 —	—	V.-Abrány >	4 57	5 10	—
Monos-Petri >	11 24	9 11	—	Apátkeresztur >	5 13	5 29	—
Margitta erk.	11 35	9 21	—	Székelyhid erk. reg.	5 54	6 10	—

Szombatság-Rogoz—Dobrest.				Dobrest—Szombatság-Rogoz.			
	Vegy. v.	Vegy. v.	V. v.		Vegy. v.	Vegy. v.	V. v.
Szombatság-Rogoz ind.	6 08	7 55	—	Dobrest ind.	4 22	6 36	—
Nánhegyes >	6 34	8 21	—	Nánhegyes >	4 32	6 46	—
Dobrest erk.	6 44	8 31	—	Szombatság-Rogoz erk.	4 56	7 10	—

A vonatok közlekedési ideje középeurópai idő szerint van kitüntetve.
 A vastagabb számok este 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli időt jelentik.
 A †-tel jelzettek feltételes megálló helyek.